

כך נראו תאי-הגאזים מבפנים - בעיני הנעור ציורים מן ה

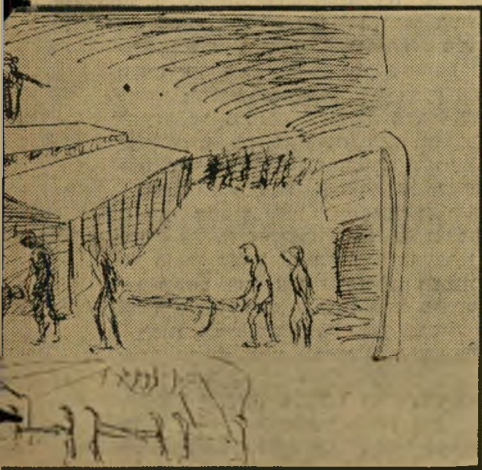
יהודה באקון, כפי שהוא צייר את עצמו, יושב על גבסו, כשמימין יוצאת הרכבת השבועית, המובילה את באקון כי טופו לנסוע באותה רכבת אל מחנה ההשמדה

דיים בגטו. כנייר-ציור שימשה לו עטיפת חבילון שהגיעו לגטרילדונגה זה, בניגוד לכל שאר הנסאות. אף אחד מן הציורים האלה לא נשתמר, כמובן. המ וצייר — והשמיד את הציורים, כי על כל אחד מהם היו להיענש בעונש חמור, אילו נפלו בידי הנאצים. הנאצים מעוניינים בהנצחת מלאכתם. אך זכרונו של ילד דומ למה — ובו הונצחו המראות שבאקון העלה אותם ע כעבור שנים.

לא במשך זמן רב נאלץ הילד לחכות לרכבת-ההשג 1943 נשלח לאושוויץ. ימים אחדים לפני כן שמע על לו. ראש-הגוש בגטו דאג כי הקורבנות ידעו מראש את באקון עלה על הקרון, יחד עם 80 איש, שזכו לדי ולקצת לחם. הדלת נחתמה מאחוריהם — ונשארה במשך שלושה ימים. בדרך למחנה-המחט ראה את עיר השוכנת ליד הפסים.

★ ★ ★ פגעות בתא ה

אופן ממוצע החזיק כל יהודי באושוויץ מעמד ששה חודשים. יהודה באקון נשאר במחנה במשך מבחץ נראה המקום כמתנה-הבראה. היהודים הורדו קרונות בקריאות "ראוס! ראוס!" ("החוצה! החוצה!").

תמונה אופיינית מסד תיץ: אסירים סוחבים חבירהם, אשר מוח, מוות טבעי — כתוצאה מרעב או

ילד בסרזינשטאט

שני מקומות שונים זה מזה, בירור שלימ, הוצגו השבוע תמונותיו של יהודה באקון, המורה הצעיר (32) והמוכשר של בית-ספר בצלאל. על שתי התערוכות זכה לביקורת חיובית והמה. אולם יצירתו תיו החשובות ביותר של באקון אינן מוצ גות בהן. כי אין הן פרי תקופת-עמלו ה" אחרונה. הן צוירו לפני 15 שנה, זמן קצר אחרי שנער בן 16, שמשקלו היה אז 30 ק"ג, שוחרר ממחנה ריכוז גרמני.

בעוד ימים מעטים, כאשר יעלה יהודה באקון על דוכן-העדים של משפט אייכמן ו ישים את זרועו בעלת המספר-המקוקעקע על ספר התנ"ך, יחכחו רבים ממעריציו בפעם הראשונה לדעת, כי מאחורי פניו החייכ- ניות של הצייר השחרחר חבוי סיפור מועז. עד כה היה ידוע הדבר רק למעטים, שראו בשעתו את ציורי-הזחצה הישנים שלו, אותם הראה, במרוצת השנים לידידים מעטים.

★ ★ ★ המתנה לרכבת המוות

יתכן כי יהודה באקון הוא האדם החי היחיד שראה את תאי-הגאזים של אושוויץ מבפנים. הוא היה בתוכם — ולא רק פעם אחת.

אביו של באקון היה אחד מאלף היהודים ממיריש-אוסטרא, צ'כוסלובקיה, ש השתתפו במסעי-האימים לניסקו. מסע זה, שאורגן על-ידי אייכמן כדי להקים פולין מחוז יהודי, כבר תואר בהרחבה במשפט-אייכמן. אביו של באקון נמנה על החלק הקטן שחזר חי לעירו, בתום ההרפתקה המחרידה, כאשר השליט הנאצי של פולין הכבושה סירב לקבל את היהודים הציכיים שהוברחו על-ידי אייכמן לתוך שטחו. אולם לא לזמן רב ניתן לאב להישאר בעיר מולדתו.

ב-1942 הובלה כל המשפחה לטרזיינש-טאט, הגטו שהוקם אף הוא על פי עצת אייכמן. למעשה היה זה רק מתנה-מעבר, לפני ההשמדה. יהודה הקטן, שהיה אז בן 13, ראה את הרכבות שהובילו מדי שבוע את יהודי טרוזיינשטאט לאושוויץ. כדי להתגבר על פחדיו עבר על איסור מפורש: הוא צייר ציורים. העפרונות סופקו לו, באופן בלתי-חוקי, על-ידי פקידים יהודיים.

ספרים

תרגום

הנאנסות והקרות

דו"ח צ'פמן (מאת ארתור וואלאס! הוצאת מזרחי, 432 עמ') מסתייג במפורש, בדומה לדו"ח פואה (העולם הזה 1233) מכל השוואה או דימוי לדו"ח המפורסם של הפסיכולוג האמריקאי אלפרד קינסי. אך בעוד שהעבודה הישראלית הינה מחקר עובדתי מעמיק על אודות חייה-המשפחה של האזרח, אין ברומאן האמריקאי יותר מנסיון לנצל את התעניינות הציבור בכל מה שקשור במישרין או בעקיפין בכל מה שדומה למחקרו של קינסי.

למרות הסתייגותו המוקדמת ממגמות מחקר קינסי, מצליח ספרו של וואלאס לתת ביטוי מתאים לכל סוגי חטא מיני, משתדל, תוך-כדי-כך לא לעבור את גבולות הטעם הטוב, לכן לא מופיעים בספרו של וואלאס — להבדיל מקינסי — הומוסקסואלים או סוטים מסוג אחר. הפשע המיני החמור ביותר, אותו מרשה לעצמו הסופר לתאר, הוא אונס — שזוכה לתגובה מתאימה.

אונס, רצח ונישואים. גיבור הרור מאן, צ'פמן, הוא מלומד שהגיע לאחד מפרברי עיר גדולה, על מנת לערוך בו מחקר על מינהגי המין של תושבות השכונה. צוות עוזריו של החוקר המוצלח מסתבך בהרפתקאות עם הנשים הנחקרות. אחת מהן היא נימפומנית; שתיים בוגדות דרך-קבע, או דרך-מיקרה, בבעליהן; ואחרות מתפשטות ההרפתקאות במקומות שונים — בגלל אי יכולתן להגיע לסיפוק מיני בביתן.

אחד מעוזריו של צ'פמן מגלה שהנימפומי-נית היא אשתו לשעבר, חוזר אליה לאחר שנאנסה. עוזר אחר מתמלא חימה עד ל- טירוף-דעת, בגלל אחת הנשים, הבוגדת בבעלה, אונס אותה, רוצח אותה, בורח אל ההרים ומתאבד.

עוזרו הראשי של הרופא קצת יותר מאופק: הוא רק מתאהב באלמנתו הפריגי-ית של גיבור-המלחמה ידוע, מצליח לשלהב אותה לראשונה בחייה, עובב את צ'פמן לאחר שזוכה שאינו אדם ישר, מתחתן עם האלמנה ונשאר בעיר.

בסיכום כולל, זהו אחד מסוחר-הדמעות הרומאנטיים המיועדים לנערות הטפס-עשרה הסנטימנטליות. כל קשר בינו לבין מציאות ממשית, מקרי בהחלט.

המוות הציל מגורל מר

נשרי העם (מאת הרודג ליווינגסטון; הוצאת כפיר; 180 עמ') הם הטייסים האמרי-קאיים שהגיעו לישראל על-מנת להילחם בה במלחמת השיחרור. הם מתנדבים לבוא לעזור לישראל. מסכנים את חייהם למענה מבריחים עבודה נשק, מפציצים בשבילה את קוי האויב הערבי, נופלים ונהרגים למענה — וכל זאת מבלי שידעו על מה ולמה החליטו לעשות זאת דווקא לכבוד ארץ זו. שני גיבורי ספר-הכיס, שניכתב על ידי אמריקאי שהשתתף במלחמת השיחרור כטייס, הם יהודי ולא-יהודי שנזמנו יחדיו ליחידת התובלה האווירית, שהטיסה, בראשית ה- מדינה, את כל הציוד הכבד לארץ.

סוני נבינס, הגוי, שהספיק לעבור בימי חייו את מלחמת העולם, זונח תפקיד משר-די מבטחי, אך ורק למען ההרפתקה אליה הוא נגרר בלי יכולת להשתחרר. בארץ מכריזים בכשרונותיו והוא מתמנה עד מהרה, שוב, לתפקיד המשרדי — בו לא רצה.

כמעט נפל בפח. תוך-כדי-כך הוא מתאהב בצבירת חינונית וכמעט שמוכן להפ-סיק למענה את חייה-ההרפתקאות. מה שמציל אותו הוא המחט, המיירט אותו בתוף, לאחר שנאלץ לטוס כשחבריו הטייסים האמריקאים התמדרו בגלל סיכסוך עם מפקדם הישראלי, שירבו להטיס לישראל נשק חיוני.

גיבורו היהודי של הרומן, גורמן בקר, אכול התסביכים, בא לחפש את תיקונו בארץ הקודש. כבנו של מיליונר אמריקאי, הוא חושב שהכל מגיע לו, בזכות אורחו-תו. אך תסביכי הנחיתות, הקשורים למוצאו היהודי, מסככים אותו ביחסיו עם הישר-אליים המפקדים עליו, ללא מוצא. הוא נאלץ לעזוב את הארץ לפני סיומה של המלחמה.

למרות השאבלונה השיטחית בה מעוצבים גיבורי-הסיפור, מצליח הסופר לרתק בחל-קים רבים מן הספר, את הקורא, לא להגבר לשיגרת ספרי-הכיס המילחמתיים ולהשאר מקורי ומעניין. יחד עם זאת, הוא אינו מצליח לתת לגיבורים אופי אמיתי, המתפ-תח תוך-כדי העלילה, והם נשארים דו-ממדים וחסרי-עומק רגשי או נפשי.

השמן המובחר לבישול לאפיה. לטיגון ולסלט

לשד SP יצהר ספציאל

פקידים! תלמידים! סטודנטים! חרשמו עוד חיום לקורם החדש-לי קצרות עברית / או אנגלית (שני חודשים, פעמים בשבוע) ב.אולפן גרני (GREGG) המהול: ת. ברקמא (קמפינסקי) תל-אביב: רחוב גרדון 5 חייפה: בניתי-הספר, במעלה רחוב שמריהו לוי 30 ז צ ל ח ח מ ו כ כ ח ח